

FRANCO DI GIOIA

**ΧΩΡΙΣ ΤΥΦΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΤΟ
ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΑΦΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΕΣ**



URBIS

Franco Di Gioia- Χωρίς Τύψεις Χωρίς Οίκτο

FRANCO DI GIOIA

ΧΩΡΙΣ ΤΥΨΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΤΟ
ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΑΦΕΝΤΕΣ ΚΑΙ Ε-ΟΥΣΙΑΣΤΕΣ

URBIS

Τίτλος πρωτοτύπου:

Senza scrupoli, senza pietà contro padroni e governanti

Συγγραφέας: Franco Di Gioia

Μεταφραστής: Νικόλας Μιτζάλης

Σειρά: Caffè S-Corretto, 2

Πρώτη έκδοση: Ιανουάριος 2020

Εκδόσεις Monte Bove

Viale della Repubblica 1/A, 06049, Spoleto (PG)

edizionimontebove@riseup.net

Εκδόσεις Urbis

Πάτρα, Αύγουστος 2020

Οι εκδόσεις Urbis, όπως και οι Monte Bove, δεν έχουν copyright. Ενθαρρύνεται η αναπαραγωγή μερική ή ολική με οποιοδήποτε μέσο, αναφέροντας ή όχι την πηγή, και αποθαρρύνεται κάθε καπιταλιστικός σκοπός.

Ευχαριστώ την Μαρία τον Μικέλε και τον
Τζιοβάννι που με βοήθησαν να εκδώσω αυτό το
βιβλίο

Franco Di Gioia

Προλεγόμενα του μεταφραστή

Δια μέσου της μικρής αυτής συζήτησης-συνέντευξης ξεδιπλώνονται με τρόπο απλό και κατανοητό, όπως πάντα ο Di Gioia ήθελε, τα δομικά στοιχεία της αναρχικής εναντίωσης, του δρόμου προς την Αναρχία.

Ο Di Gioia με ρομαντικό τρόπο παραβλέπει ή μάλλον προσπαθεί να υπερβεί ένα δομικό στοιχείο του καπιταλιστικού συστήματος: την αλλοτρίωση. Ο αμόρφωτος χωρικός του προηγούμενου αιώνα ή ο ακαλλιέργητος μικροαστός του σημερινού – για μιλήσουμε σχηματικά - δεν συμμετέχουν στις συγκεντρώσεις και στις διαδηλώσεις λόγω κατανόησης τους αναρχικού αγώνα και συμπόρευσης με τα προτάγματα αυτού, αλλά κυρίως λόγω προσωπικών απωλειών προνομίων και εισοδημάτων, δηλαδή μονάχα για ιδίον όφελος. Αυτή είναι η ειδοποιός διαφορά: ο αναρχικός χαρακτηρίζεται από την αλληλεγγύη, από την οικειοποίηση του αγώνα και του πόνου του άλλου και κυρίως του πιο εκμεταλλευόμενου. Αγωνίζεται για τα δικαιώματα του άλλου και ταυτοχρόνως ενάντια στη καπιταλιστική νοοτροπία αυτού. Αγωνίζεται για τη συνειδητοποίηση και επίγνωση του προλετάριου και για την διάνοιξη του δρόμου της ισονομίας, της ισότητας και της ελευθερίας, για την Αναρχία.

Στον αγώνα αυτό, η αντιπαράθεση με την εξουσία δεν μπορεί να ακολουθήσει καντιανές ηθικές, ενδοιασμούς και μεταθέσεις παρά μονάχα το χρώμα της φωτιάς

Εισαγωγή

Η συνάντηση με τον Franco Di Gioia είναι μια εμπειρία κάθε φορά εξαιρετική. Δεν χρειάζεται να πιστέψεις ότι είναι σαν να συναντάς τον τεθνηκότα γέρο-δάσκαλο, τον μεγάλο διανοητή και μεγάλο πρωταγωνιστή της ιστορίας της αναρχίας. Αλλά είναι σα να ξανασυναντάς την νέμεσή σου, ένα κομμάτι του εαυτού σου. Ένα προλετάριο, όπως εμείς, που στην φάμπρικα κλειδωνόταν στη τουαλέτα για να διαβάσει αναρχικά φυλλάδια. Ένα πρόσωπο απλό το οποίο, επιστρέφοντας από τον Βορρά, μεταφέρει στον τόπο του την εξέγερση με αρκετή ένοπλη αυτοάμυνα, σε μια γη δύσκολη όπως η Calabria.

Με έκανε να σκεφτώ τη συνεχή αναφορά που ο Franco κάνει στο έργο: Μεταξύ Χωρικών, του Errico Malatesta. Με έκανε να παρατηρήσω πώς τώρα πια στα ευφυολογήματα της δικιά μας πολύπλοκης σκέψης δεν είμαστε πια ικανοί να γράψουμε ένα τέτοιο φυλλάδιο που λέει λόγια ξεκάθαρα για την Αναρχία, για την αναγκαιότητα της κοινωνικής επανάστασης, για τους εκμεταλλευόμενους. Εκμεταλλευόμενοι όχι ως κατακτημένοι για να φέρουμε ψήφους ή δελτία στο δικό μας «κόμμα», αλλά ως σύντροφοι προς ανακάλυψη για να ανατρέψουμε επιτέλους μαζί αυτόν τον παλιό κόσμο μας ολοένα και πιο φτωχό και ολοένα και πιο πολύ σε κίνδυνο μπροστά στην ακόρεστη πείνα για πλούτη των αφεντικών του.

Σκεφτήκαμε λοιπόν, μαζί με τον Franco, να δώσουμε σε αυτό το έργο τον χαρακτήρα ενός «Μαλατεσιανού διαλόγου», μια σωκρατική συνέντευξη προφανώς όχι επί των μεγάλων θεμάτων της φιλοσοφίας, αλλά επί του καθημερινού αγώνα για μια κοινωνία όπου δεν θα κυριαρχεί πια η συσσώρευση και ο εκφοβισμός, αλλά η αμοιβαία στήριξη και η αλληλεγγύη.

Ένας νέος κόσμος που μπορούμε να κατακτήσουμε μονάχα με την ριζοσπαστική δράση των χεριών μας. Αυτό λοιπόν που έχετε στα χέρια σας δεν είναι μια πραγματική συνέντευξη, αλλά ένας διάλογος, μια συνδιάλεξη, μια αντιπαραβολή με έναν σύντροφό μου από την οποία μπορούν να εξαχθούν άγνωστες ιστορίες και εμπειρίες αγώνα. Ένας διάλογος που είναι πάντα ανοιχτός, όπως ανοιχτές είναι πάντα οι πόρτες του σπιτιού του στην Grisolia για όποιον θελήσει να πάει να τον συναντήσει. Ένας αγώνας που ποτέ δεν τελείωσε, αλλά που για τον Franco συνεχίζεται κάθε μέρα, διανέμοντας ακόμα φυλλάδια και προσούρες στη χώρα. Ο ορίζοντας της Grisolia δεν παραπέμπει σε κάτι το επαρχιακό, αλλά είναι το σημάδι της συγκρότησης αυτού του συντρόφου, της ριζοσπαστικής κυριολεκτικά ύπαρξής του.

Η επιθυμία να καταγραφεί ένα μέρος αυτής της αντιπαραβολής, γεννήθηκε από την ανάγκη κοινωνικοποίησης ενός διαλόγου που μπορεί να αποτελέσει κίνητρο και ώθηση για δράση όλων εκείνων που λαχταρούν να ανατρέψουν αυτόν τον κόσμο.

Emmeffe

Γιατί έγινες αναρχικός;

Το πράγμα δεν μπορεί να εξηγηθεί με λίγες λέξεις... Θα χρειαζόταν να μιλήσουμε πρώτα για το πλαίσιο όπου γεννήθηκα και μεγάλωσα.

Τη δεκαετία του '50, οι νέοι της Grisolia έπαιζαν στο μέσον του δρόμου. Δεν αποκτά συνείδηση κάποιος, δεν φτάνει από μόνος του να καταλάβει γιατί υπάρχει η εκμετάλλευση και το τι είναι η αναρχία.

Το Κράτος σου προωθεί ορισμένες «αλήθειες» από τα γεννοφάσκια σου.

Το πρώτο που σου εμφυσούν είναι η ιδεολογία του κράτους και της καταπίεσης και ο παπάς.

Ο ρόλος του παπά ήταν πράγματι σημαντικός κάποτε, και ακόμα παραμένει. Κατά την διάρκεια των εορτών ερχόντουσαν και οι ιεροκήρυκες, οι αρχιερείς, καλεσμένοι του παπά για να τελέσουν μεγάλες ομιλίες, ουσιαστικά «συνάξεις» στις εκκλησίες. Σήμερα, κατά τη γνώμη μου, θα πρέπει να εντατικοποιήσουμε τον αντικληρικό αγώνα ο οποίος μου φαίνεται κάπως χαμένος, ενώ η επιχείρηση κρετινισμού και διάχυσης των ψευδών εκ μέρους της Εκκλησίας ξαναπόκτησε δύναμη τα τελευταία χρόνια. Όποιος πιστεύει δεν θα κάνει ποτέ την επανάσταση, δεν θα εξεγερθεί ποτέ.

Εμείς πηγαίναμε πάντα στην εκκλησία, λίγο γιατί ήμασταν κατηχούμενοι, λίγο γιατί στην εποχή μας ήταν ο μοναδικός τρόπος για να δούμε τις κοπέλες της χώρας. Οι κοπέλες λοιπόν, στην καλαβρέζικη κοινωνία, δεν έβγαιναν ποτέ από το σπίτι παρά μόνο για να πάνε εκκλησία. Όντας νέες και χωρίς αντιτιθέμενες πηγές από εκείνες του παπά, κατέληγαν να πιστεύουν εκείνο που τους έλεγε.

Στην πραγματικότητα εγώ είχα αντιφατικές πηγές στην οικογένειά μου. Η μητέρα μου ήταν καθολική, ο πατέρας μου όχι. Θυμάμαι όταν ο πατέρας μου, ο

οποίος ήταν κομμουνιστής, έκαψε στο φούρνο όλα τα θρησκευτικά λιμπρέτα που είχε η μητέρα μου.

Το δεύτερο είδος κατήχησης ήτανε στο σχολείο. Στο σχολείο σου μάθαιναν το Σύνταγμα, για παράδειγμα. Και το Σύνταγμα, υπεραμυνόμενο και εκ μέρους της αριστεράς, δεν σου διδάσκει ότι η ιδιοκτησία είναι κλοπή, σου διδάσκει την υπεράσπιση της ιδιοκτησίας, του πλούτου, της επιχείρησης.

Εάν δεν υπάρχει κανένας να σου μάθει την αναρχική ιδέα δεν είναι εύκολο να την εφεύρεις από μόνος σου. Εγώ είχα την τύχη όταν πήγα στο Cormano (Milano) να γνωρίσω τον Matteo που σύχναζε σε μια αναρχική φοιτητική συλλογικότητα και έφερνε στο σπίτι τα φυλλάδια και το υλικό της αναρχικής προπαγάνδας. Αφού ζούσαμε στον ίδιο όροφο, εμείς παίζαμε μπάλα και εκείνος έπαιζε κιθάρα. Τραγουδούσε De André και εμείς τραγουδούσαμε μαζί του. Εκείνος μου μιλούσε πάντα για τους αναρχικούς.

Ποιοι όμως είναι τούτοι οι αναρχικοί; Έλεγα εγώ. Στην Grisolia το πολύ να μιλάγανε για το κομμουνιστικό κόμμα. Με έφερνε κάποιες φορές στη Γέφυρα της Ghisolfa και στις εκδηλώσεις του '68/'69.

Εγώ παρατηρούσα ότι οι αναρχικοί πήγαιναν πάντα τελευταίοι κατά τη διάρκεια των πορειών. Με την αστυνομία κατά πόδας. Ήμασταν οι πρώτοι που χτυπόντουσαν κατά τη διάρκεια των εφοδών.

Τον πρώτο καιρό τα συνθήματα των αναρχικών μου φαίνονταν λιγότερο καθαρά, λιγότερο εύκολα από εκείνα των άλλων εξωκοινοβουλευτικών ομάδων. Πιο εύκολα σου μένει το: «η εξουσία πρέπει να 'ναι εργατική» από το να εξηγήσεις γιατί η εξουσία πρέπει να καταργηθεί.

Πώς μπορεί ένα παιδί μεγαλωμένο στη Grisolia να καταλάβει αυτά τα πράγματα;

Μια φορά ο Matteo με πήγε στην Calusca, ένα βιβλιοπωλείο που τότε διευθύνονταν από τον Primo Moroni.

Πήγαμε σε αυτό το βιβλιοπωλείο και ακόμα και κει, περιορισμένα σε μια γωνιά, ήταν τα αναρχικά βιβλία. Κόστιζαν λίγο όμως και εγώ πήρα αρκετά, κυρίως του Malatesta.

Όταν έφτασα σπίτι δεν έβλεπα την ώρα να διαβάσω αυτά τα φυλλάδια, και δεν ήξερα από ποιό να αρχίσω. Έπειτα έπεσα πάνω στο λίβελο του Malatesta «Μεταξύ χωρικών». Έμεινα να διαβάζω μέχρι αργά. Διαβάζοντας κατάλαβα ότι ήμουν κι εγώ αναρχικός.

Ήμουν πολύ άσχετος εκείνη την εποχή, ενδιαφερόμουν μονάχα για το ποδόσφαιρο. Όταν στη φάμπρικα έρχονταν τα συνδικάτα να μιλήσουν για πολιτική, έμεινα πάντα σιωπηλός. Δεν είχα τίποτα να πω, δεν ήξερα ούτε πώς να εκφραστώ. Χρειάζεται χρόνος για να καταλάβεις ότι οι κομμουνιστές και τα συνδικάτα δεν ήταν πραγματικοί φίλοι των εργατών.

Διαβάζοντας, μελετώντας επίπονα και βλέποντας τα γεγονότα της κάθε μέρας, κυρίως, κατάλαβα ότι οι αναρχικοί είχανε δίκιο. Έβλεπα το αφεντικό στη φάμπρικα και κατάλαβα ότι ενδιαφερόταν μονάχα για τα «κομμάτια» που φτιάχναμε, ποτέ για μας. Τον έβλεπα να καταφτάνει μαυρισμένος, με σακάκι και γραβάτα και το όμορφο αυτοκίνητο. Όταν έμπαινε το αφεντικό όλοι οι εργάτες διεγείρονταν και θέτονταν σε κίνηση. Ακόμα και όταν δεν ήταν η βάρδιά μας στην αλυσίδα παραγωγής, ο εργάτης, εάν πέρναγε το αφεντικό, διεγείρονταν, καθάριζε, έδειχνε ότι απασχολείται. Έτσι έμαθα να αναγνωρίζω την φιγούρα του ρουφιάνου τού αφεντικού.

Είχα τόσο μεγάλη θέληση να διαβάσω και τόσο λίγο χρόνο ώστε έκρυβα το φυλλάδιο ή την εφημερίδα στην τσέπη και πήγαινα στην τουαλέτα για να το διαβάσω! Αλλά υπήρχε εκείνος που έκανε τον σπιούννο και έλεγε ότι μένω αρκετή ώρα στην τουαλέτα.

Δεν είναι εύκολο το να γίνεις αναρχικός, σε κάθε περίπτωση, εάν δεν έχεις μια κάποια προδιάθεση, εάν

δεν έχεις μέσα σου κάτι που να σε καίει, που να σε μεταφέρει στο μίσος προς τα αφεντικά και τους εξουσιαστές.

Εγώ είχα προδιάθεση και διότι ο πατέρας μου ήταν κομμουνιστής και γιατί τουλάχιστον στο σπίτι μου μιλούσαν πάντα άσχημα για τα αφεντικά της χώρας. Τότε εργάζονταν μονάχα οι συστημένοι. Μια φορά ο πατέρας μου πήγε στο γραφείο εύρεσης εργασίας και έσπασε στο ξύλο τον διευθύνοντα. Εγώ θα ήμουν 5 ή 6 χρονών. Ήρθαν οι αστυνομικοί αλλά ο πατέρας μου είχε εξαφανιστεί. Έπειτα όταν εμφανίστηκε, τον προσέλαβαν.

Δυστυχώς σήμερα οι νέοι της Grisolia δεν γνωρίζουν πια την ιστορία της χώρας μας. Παρότι πηγαίνουν να σπουδάσουν αλλού – στην Cosenza στο Lecce στη Roma στην Perugia – δεν καταλαβαίνουν τίποτα και δεν ξέρουν τίποτα για την ιστορία της Grisolia.

Εγώ που ήμουν πολύ πιο άσχετος από αυτούς, έφτασα στην αναρχία χάρις στα αναγνώσματα που μου πρότεινε ο Matteo και κυρίως χάρις στο γεγονός ότι υπέστη πραγματικά την εκμετάλλευση, στη φάμπρικα, στα εργοτάξια κάνοντας τον ανειδίκευτο εργάτη όταν μετανάστευσα στη Γερμανία. Στη νοοτροπία γενικά, το γεγονός ότι είχα πάντα πάνω μου μια εφημερίδα ερμηνευόταν ως απόδειξη ότι δεν είχα όρεξη για δουλειά.

Όμως τις αδικίες τις είδα ήδη από μικρός. Ήδη στην Grisolia είδα πολλές παρενοχλήσεις από τα αφεντικά της χώρας. Για παράδειγμα θυμάμαι ακόμα την οικογένεια De Patto η οποία, δεν είναι ξεκάθαρο το πώς, βρέθηκε σε μια κάποια στιγμή να είναι ιδιοκτήτρια μιας τοποθεσίας επονομαζόμενης «Monte» με 76 εκτάρια γης. Παρότι ήταν κοινοτική ιδιοκτησία η οικογένεια έδιωχνε όλους όσους πλησίαζαν, υποστηρίζοντας ότι οι πραγματικοί ιδιοκτήτες ήταν αυτοί. Η πιο φοβερή ήταν η σπιτονοικοκυρά, η γυναίκα του

αφεντικού, η οποία έβγαινε στην πόρτα και έλεγε στις φτωχές γυναίκες και σε όλα τα άτομα που περνούσαν μπροστά από το σπίτι της με τα αγαθά του δάσους: «όλα αυτά τα μανιτάρια, αυτά τα κάστανα, αυτά τα φρούτα τα πήρες από το βουνό μου, τώρα θα μου δώσεις το μερίδιό μου, θα μου δώσεις τα μισά».

Μονάχα μετέπειτα, το δημοτικό συμβούλιο του PCI , κατάφερε διαμέσου μήνυσης σε δικαστήριο να καθορίσει την κοινή ιδιοκτησία των εδαφών.

Ποιος καθόρισε ότι πρέπει να υπάρχει ιδιωτική ιδιοκτησία; Μα ποιος καθόρισε ότι ένας εργάτης πρέπει να κερδίζει 1.000 ευρώ το μήνα και τα αφεντικά δισηκατομμύρια; Γιατί υπάρχει το χρήμα; Ποιος το απόφασε;

Εάν δεν υπάρχει κανένας που να σε κάνει να αναλογιστείς, η ιδιωτική ιδιοκτησία και όλα τα υπόλοιπα σου φαίνονται πράγματα φυσικά. Εάν δεν άρχιζε με μένα ο Matteo και εάν δεν διάβαζα τα βιβλία του Malatesta, δεν καταλάβαινα γιατί υπάρχουν τα αφεντικά και γιατί υπάρχουν οι αστυνομικοί. Δεν το καταλαβαίνεις από μόνος σου, μολαταύτα οι αστυνομικοί υπάρχουν για να υπερασπίζονται τα πλούτη των αφεντικών και την εξουσία των κυβερνώντων. Αλλά από μόνος σου δεν καταλαβαίνεις το γιατί.

Ο κόσμος πάει κατά κύματα, ακολουθεί τις μόδες: το DC, το PCI¹, έπειτα με το τέλος των κομμάτων ψήφισε Berlusconi, είτε Renzi, τώρα πάνε εφεξής στον Salvini. Πολλοί, είναι αλήθεια, σήμερα περισσότερο απ' ό,τι χθες απέχουν γιατί έχουν αηδιάσει. Για τους περισσότερους είναι εύκολο να είναι ρατσιστές. Όμως

¹ Σ.τ.Μ.: DC: Το χριστιανοδημοκρατικό κόμμα της Ιταλίας που μέχρι την διάλυσή του το 1994 κυριάρχησε στην πολιτική σκηνή. PCI: Το κομμουνιστικό κόμμα της Ιταλίας

δεν καταλαβαίνουν γιατί αυτός ο φτωχός κόσμος δραπετεύει από την Αφρική, γιατί οι πολυεθνικές ρημάζουν τα ποτάμια για τα ορυκτά που χρησιμοποιούνται για τα κινητά μας τηλέφωνα, γιατί υπάρχουν οι πόλεμοι. Είναι προφανές σε όλους, αλλά εάν κάποιος δεν στο εξηγήσει, δεν το καταλαβαίνει κανένας! Λένε «ας τους βοηθήσουμε εκεί στο σπίτι τους», πώς όμως τους βοηθάνε; Δίνοντας τα λεφτά στις αφρικανικές κυβερνήσεις για να τους καταπιέζουν καλύτερα; Ακούγονται διάφορες συζητήσεις γύρω από την ασφάλεια, γύρω από το γεγονός ότι κάποιιοι πάνε να κλέβουν σπίτια. Κανένας όμως δεν αναρωτιέται γιατί πάνε να κλέψουν. Γιατί υπάρχει η ιδιωτική ιδιοκτησία και η φτώχεια.

Εκείνοι όπως ο Salvini βασιζονται στην καταπίεση, κάνουν προπαγάνδα γύρω από τα θέματα της εμπομαζόμενης «ασφάλειας», της μετανάστευσης ή ούτε λίγο ούτε πολύ προτρέποντας τη χρήση όπλων ενάντια στους κλέφτες. Βέβαια, αυτοί κλέβουν στο κοινοβούλιο! Δεν έχουν ανάγκη να πάνε να κλέψουν σπίτια. Αλλά όσο υπάρχει ο πλούσιος και ο φτωχός πάντα θα υπάρχει εκείνος που για να φάει θα αναγκαστεί να πάει να κλέψει!

Τι σχέσεις είχες με τη θάλασσα;

Εγώ τη θάλασσα την έβλεπα από το παράθυρο όταν ήμουν παιδάκι. Μια φορά λοιπόν αποφασίζουμε με τους φίλους μου να τη δούμε από κοντά. Εννέα χιλιόμετρα με τα πόδια. Θυμάμαι ότι κλέβαμε φρούτα, σύκα, κατά τη διάρκεια της διαδρομής. Στην επιστροφή είχαμε άλλα εννέα χιλιόμετρα ανηφόρας αυτή τη φορά! Όταν τα καταφέρναμε σκαρφαλώναμε σε φορηγό. Ένα παιδί όμως μια φορά έπεσε από το φορηγό και σκοτώθηκε, σπάζοντας το κεφάλι του.

Η ζωή είναι δύσκολη, πολύπλοκη. Και αυτό γιατί; Γιατί ζούμε σε μια καπιταλιστική κοινωνία στην οποία υπάρχουν οι πλούσιοι που έχουν τα πάντα και οι φτωχοί που δεν έχουν τίποτα. Σε αυτή την κοινωνία όποιος δουλεύει και παράγει ζει στη μιζέρια, με χίλιες στερήσεις καθημερινές, ενώ όποιος δεν παράγει τίποτα αλλά εκμεταλλεύεται τους άλλους ζει μέσα σε αδιανόητα πλούτη. Οι φτωχοί είναι οι πιο αμόρφωτοι δυστυχώς, παραπονιούνται ή τα βάζουν με τους ακόμα πιο φτωχούς, πάνε όμως μετά και ψηφίζουν. Αυτό γιατί υπάρχει η εξουσία που δεν τους αφήνει να σκεφτούν. Η δημοκρατία είναι το χειρότερο σύστημα γιατί εξαπατά τον κόσμο ότι δήθεν μπορεί να αποφασίσει για κάτι.

Σκέφτονται ότι ο πλούσιος και ο φτωχός υπήρχαν από πάντα και πως έτσι πρέπει να είναι τα πράγματα. Αλλά εάν εμείς οι φτωχοί εξεγειρόμαστε τελικά, δεν θα υπήρχε πια ούτε ο πλούσιος ούτε ο φτωχός.

Εν τούτοις για μας τους αναρχικούς θα είναι πάντα δύσκολο να μας καταλάβουν. Εμείς δεν είμαστε ένα κόμμα που πάει στο κοινοβούλιο ή στην τηλεόραση να εξηγήσει τις ιδέες του. Δεν διαθέτουμε πολλά εργαλεία που μας επιτρέπουν να κάνουμε προπαγάνδα, δεν έχουμε τα κανάλια, τις μεγάλες εφημερίδες, τα οικονομικά μέσα, γιατί είμαστε ένα κίνημα ελεύθερων ανθρώπων, εργαζόμενων, ανέργων, σπουδαστών και τις ιδέες μας τις προπαγανδίζουμε με τα λίγα μέσα που διαθέτουμε, και με τις πράξεις.

Επιστρέφουμε πάντα εκεί, στην ανάγκη για μια προπαγάνδα, μιας κάποιας ιδέας φερόμενης έστω από το εξωτερικό...

Δεν είναι εύκολο να εξηγήσεις στον σημερινό άνθρωπο τις αρχές της αλληλεγγύης. Χρειάζεται μια κοι-

νωνική επανάσταση. Χρειάζεται η καταστροφή της εξουσίας.

Ποια είναι η προπαγάνδα που χρειάζεται; Κατ' εμέ εάν μιλάμε για αναρχία σε επίπεδο γενικό υπάρχει εκείνος που δεν θέλει και που δεν θα καταλάβει ποτέ. Η θεωρία είναι καλή, αλλά χρειάζονται κυρίως τα πρακτικά παραδείγματα. Το να παρουσιάσεις στον κόσμο τα νταηλίκια, τις αδικίες, τις ανισότητες τις ανισότητες της καπιταλιστικής κοινωνίας. Και χρειάζεται να εξηγήσεις γιατί κατ' εμάς στην κοινωνία που επιθυμούμε, αυτές οι αδικίες δεν θα υπάρχουν πια. Γιατί πρέπει να υπάρχει ένας αφέντης και ένα συνδικάτο; Δεν είναι πιο δίκαιο όλοι εμείς να μοιραστούμε αυτό που παράγουμε μαζί;

Θυμάμαι, όταν εργαζόμουν στο Μιλάνο, ότι εμείς κάναμε όλες τις απεργίες στις οποίες τα συνδικάτα ζητούσανε 30 για να πάρουν 10. Δεν είναι όμως πιο απλό η κατάργηση του καπιταλισμού και του καταμερισμού της εργασίας, και των μισθών;

Αντιθέτως εργαζέσαι μια ζωή για να πεθάνεις φτωχός. Είναι πιο δίκαιο να απαλλοτριώσουμε τους πλούσιους. Εγώ απέναντι στα αφεντικά δεν έχω κανένα έλεος και κανένα ηθικό ενδιαφέρον. Χρειάζεται να εγκαταλείψουμε αυτούς τους τρόπους για τα καλά και να εγκαταλείψουμε τους δισταγμούς απέναντι στον ταξικό εχθρό. Γιατί εκείνοι ως προς εμάς δεν έχουν!

Ακόμα και ως προς την προπαγάνδα, μια που μιλάμε για προπαγάνδα, χρειάζεται να εξαρθρώσουμε το ζήτημα της νομιμότητας και της ηθικής με το οποίο έχουμε εκπαιδευτεί.

Οι αναρχικοί κυρίως σήμερα όταν κάνουν προπαγάνδα μιλάνε για δύσκολα πράγματα, σε θεωρητικό επίπεδο, για ζητήματα πάντα εσωτερικά του κινήματος. Ο αναρχικός δεν μπορεί να αυταπατάται ότι οι άλλοι κατανοούν την αναρχική σκέψη από τη μία μερα στην άλλη. Είναι δύσκολη η αναρχική σκέψη.

Χρειάζεται χρόνος. Εμείς όταν μιλάμε πρέπει να χρησιμοποιούμε πιο απλούς όρους και να κάνουμε παραδείγματα πρακτικά.

Για παράδειγμα στους πολλούς μετανάστες από τα ανατολικά πρέπει να εξηγήσουμε τι είναι ο κομμουνισμός για εμάς. Για μας ο κομμουνισμός δεν είναι ο κομμουνισμός του Κράτους όπου οι εργάτες αντί να εκμεταλλεύονται από το αφεντικό εκμεταλλεύονται από το Κράτος.

Πότε γύρισε στη Grisolia από τον Βορρά;

Όταν εγώ ο Domenico και άλλοι εσωτερικοί μετανάστες της Grisolia γίναμε αναρχικοί αρχίσαμε να σκεφτόμαστε στο ζήτημα της επιστροφής μας. Θεωρούσαμε ότι υπήρχε ένα εγγενές επαναστατικό πνεύμα στον τόπο μας, στο οποίο μπορούσαμε να παρήμβουμε για να προκαλέσουμε αναρχική αναστάτωση. Στον τόπο μας υπήρχε πάντα ένα πνεύμα αυτόδιαχείρισης: θυμάμαι από παιδί ότι καθώς δεν υπήρχε ακόμα νερό στα σπίτια, ο πληθυσμός επαναστάτησε, οπλίστηκε με μπαστούνια και φτυάρια, αυθόρμητα και αυτόνομα έσκαψε τις διαδρομές και αγοράζοντας τους σωλήνες με ίδια χρήματα έφερε το νερό στα σπίτια. Το ίδιο συνέβη και για το δίκτυο της αποχέτευσης το οποίο επιτελέστηκε με απεργίες και διαμαρτυρίες. Έτσι αποφασίζουμε να επιστρέψουμε το 1975.

Το επαναστατικό πνεύμα υπήρχε, αλλά δεν ήταν πολιτικοποιημένο. Στην καλύτερη των περιπτώσεων ήτανε του PCI, αλλά ακριβώς αυτοί θα μας δημιουργούσανε τα περισσότερα προβλήματα στη συνέχεια όταν έγιναν εξουσία.

Σε μια πρώτη φάση δεν ανοίξαμε μια έδρα κατ' αποκλειστικότητα αναρχική, αλλά ένα κοινωνικό κέντρο με το μπιλιάρδο, το ping pong, μια μηχανή προβολής

και δείχναμε μια ταινία κάθε εβδομάδα. Όλα αυτά μαζί με τα βιβλία μας. Πολλοί έμαθαν τα αναρχικά τραγούδια σε αυτό το κοινωνικό κέντρο, που ακόμα και σήμερα θυμούνται πολλοί σε αυτό τον τόπο. Επρόκειτο για ένα μέρος για να περάσει η ώρα και σιγά-σιγά να μιλήσουμε για πολιτική. Πολλοί νέοι της FGCI² συχνάζανε στον κύκλο μας.

Η ρήξη έγινε στις πρώτες εκλογές δεδομένου του ότι εμείς υποστηρίζαμε την αποχή και μιλάγαμε ακόμα και ενάντια στο PCI.

Από αυτούς υπεστήκαμε πολλές προκλήσεις, ζημιές στην έδρα μας και απειλές μέχρι και θάνατο. Αυτή η κατάσταση μας ώθησε στο να οπλιστούμε. Έτσι εφοδιαστήκαμε όπλα και με αυτά πηγαίναμε να κάνουμε εξάσκηση στη σκοποβολή.

Τότε υπήρχε μια μεγαλύτερη γνώση κάποιων πραγμάτων. Εγώ για παράδειγμα είχα μάθει να πυροβολώ από τον πατέρα μου που ήταν κυνηγός. Και πάντα από τον πατέρα μου έμαθα να φτιάχνω νάρκες, δεδομένου του ότι όταν ήμουν ακόμα 12 ετών περίπου κατασκεύασε σπίτι από μόνος του ανατινάζοντας τον βράχο όπου ανεγέρθηκε κατόπιν.

Έπειτα μεγάλες συμπάθειες αποκτήσαμε στους αγώνες των ανέργων και των δασοφυλάκων. Στις συγκεντρώσεις μας ερχόταν όλη η χώρα. Ακριβώς γιατί μιλάγαμε για πράγματα απλά που αφορούσαν όλους και ήμασαν οι μόνοι που εξηγούσαμε ότι ήτανε απλές οι απαντήσεις.

Προς το τέλος της δεκαετίας του '70 οι πορείες στην Grisolia συχνά ξεκινούσαν από τμήματα αναρχικών, αφήνοντας πίσω τους κομμουνιστές. Έπειτα πάλι στην Cosenza, οι πορείες άρχιζαν με τα δικά μας σλόγκαν. Φαντάζεστε έναν εργάτη δασοφύλακα να φωνάζει: «Το προλεταριάτο δεν έχει εθνότητα, διεθνι-

² Σ.τ.Μ.: FGCI είναι η Ομοσπονδία Νέων Κομμουνιστών Ιταλών

σμός, επανάσταση» είτε: «ο ταξικός αγώνας δεν γεννιέται από το κόμμα, αλλά από το αυτοδιαχειριζόμενο προλεταριάτο» ή ακόμα και «Ούτε Θεός ούτε Κράτος, ούτε δούλοι ούτε αφέντες»; Σήμερα ακούμε τους εργάτες που ξέρον να φωνάζουν μονάχα: «Εργασία, εργασία, εργασία».

Κάναμε τις συγκεντρώσεις στα εργοτάξια αν και δεν είχαμε ταυτότητες συνδικαλιστικές. Συχνά συγκροστήκαμε λεκτικά με τους αντιπροσώπους. Στο τέλος της συγκέντρωσης όταν αποχωρούσαν οι εκπρόσωποι, οι συζητήσεις συνεχίζονταν και κατέληγαν στη συζήτηση περί αναρχίας. Εξηγούσαμε ότι η εκμετάλλευση δεν είναι μονάχα το να μην σε πληρώνουν με ταρίφα συνδικαλιστική, αλλά κάθε φορά που κάποιος πλουτίζει από τη δική σου εργασία.

Υπήρξε ένα είδος πρώτων αγώνων ενάντια στην επισφάλεια: υποστηρίζαμε ότι η εργασία στα δάση δεν ήταν άθροισμα μικρών αναθέσεων συγκεκριμένου χρόνου, αλλά έπρεπε να της αναγνωριστεί μια συνέχεια που ουσιαστικά υπήρχε.

Πώς ήταν το '77 ιδωμένο από την Grisolia;

Το πιο σημαντικό επεισόδιο που θυμάμαι ήταν η γενική απεργία της 8 Μαρτίου του 1977. Το φυτίλι ανάφτηκε από την ανακοίνωση ότι το Ταμείο του Νότου είχε διακόψει τις εργασίες στο δρόμο που συνέδεε την Grisolia με το Verbicaro και πολλοί εργάτες θα έμεναν άνεργοι.

Μια γενική απεργία, με το πραγματικό νόημα του όρου, όχι όπως χρησιμοποιείται σήμερα, δεν είναι κάτι που ξεσπά μέσα σε μια μέρα. Εγώ σε κάθε συγκέντρωση παρότρυνα για εξέγερση, για οδοφράγματα, για πραγματική γενική απεργία. Μετά από πάμπολλες

συγκεντρώσεις ο τόπος κατάλαβε ότι ήταν δίκαιο να εξεγερθεί.

Ο αστυνόμος που άκουγε αυτές τις συζητήσεις τέθηκε σε επιφυλακή. Γίνεται γνωστό, από μια εκμυστηρευση, ότι ο αστυνόμος είχε πρόθεση να με συλλάβει, δηλαδή εάν με έβλεπε τριγύρω στη χώρα το βράδυ θα κοιμόμουν στον στρατώνα. Συνελπώς έπαψα να κοιμάμαι σπίτι μου.

Όταν τελικά αποφασίσαμε να κάνουμε την γενική απεργία, στη χώρα αρχίσαμε να διαδίδουμε ότι εκείνο το βράδυ θα κλείναμε τους δρόμους. Εντωμεταξύ εγώ και άλλοι σύντροφοι που φαινόμασταν πιο πολύ είχαμε εξαφανιστεί από την κυκλοφορία. Ο αστυνόμος έτσι πληροφόρησε τους καραμπινιέρους της Scalea ότι τα πράγματα ήταν ήρεμα. Αντιθέτως εμείς ήμασταν όλοι στο σπίτι ενός συντρόφου για φαγητό. Προς τα μεσάνυχτα, αρχίζουμε να κατεβαίνουμε στο δρόμο με πολλή προσοχή ώστε να αποφύγουμε κάθε θόρυβο. Μας ανησυχούσε και το γεγονός ότι βρήκαμε το φως ανοιχτό στον στρατώνα των καραμπινιέρων.

Ξαναβρισκόμαστε στις 2 το βράδυ και ξεδιπλώνουμε το σχέδιο: στήσιμο οδοφραγμάτων σε δύο σημεία του δρόμου που οδηγούσε στην Grisolia.

Εγώ ανησυχούσα για το γεγονός ότι εάν υπήρχε αυτόκινητο από την άλλη πλευρά των οδοφραγμάτων, έτσι ώστε εάν κάποιος (δικός μας, ή κάποιος χωρικός) αισθανόταν άσχημα ή για παν ενδεχόμενο ήθελε να φύγει, θα ήταν στο μέσον πέραν των οδοφραγμάτων.

Αρχίζουμε να συσσωρεύουμε μεγάλες πέτρες κατά μήκος του δρόμου που ανέβαινε από την θάλασσα. Σπρώχναμε κάνοντας τον κατά δυνατόν μικρότερο θόρυβο. Χρησιμοποιώντας και μαστούνια ως μοχλούς για να μετακινήσουμε τους ογκόλιθους. Ένας σύντροφος με ένα φορτηγό εντωμεταξύ είχε επισκεφθεί μια παράνομη χωματερή και μετέφερε όλα τα λάστιχα που μπορούσε να φορτώσει. Τα οδοφρά-

γματα είχαν φτιαχτεί με κάθε τρόπο. Συσσωρεύαμε κλαδιά και κομμάτια ξύλου και κάθε είδος επίπλωσης. Έπειτα ανάβονταν η φωτιά με τις φλόγες να φτάνουν ψηλά αρκετά μέτρα.

Τον συναγερμό τον έδινε το λεωφορείο των 5. Όταν ο οδηγός πήγε στους караμπινιέρους, με μεγάλη ανησυχία αυτοί συνειδητοποίησαν ότι είχανε εξαπατηθεί. Οι караμπινιέροι της Grisolia διαπίστωναν ότι δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτα ενάντια στην φωτιά και πως όλος ο πληθυσμός ήταν σε απεργία. Καλούσαν στη συνέχεια ενισχύσεις από την Κεντρική Διοίκηση.

Εμείς ήμασταν στα πύρινα οδοφράγματα. Ορισμένοι νεαροί που εντωμεταξύ είχαν απομακρυνθεί δηλαδή πριν από την έλευση των ενισχύσεων, άρχισαν να κυλούν τις πέτρες από μια προεξοχή κατά μήκος του δρόμου δημιουργώντας ένα είδος κατολίσθησης η οποία σχημάτιζε ένα δεύτερο οδόφραγμα πιο χαμηλά.

Με το πέρας της δεκαετίας του '70, η δυσарέσκεια αυξάνονταν. Υπήρχαν πάντα πολλοί άνεργοι, αλλά ο κόσμος δεν είχε πια πρόθεση να μεταναστεύσει.

Έτσι λοιπόν τον Απρίλη του '79, αυθόρμητα, οι άνεργοι καταλαμβάνουν το γραφείο Απασχόλησης. Μονάχα κατόπιν επικοινωνήσαν μαζί μας και εμείς φυσικά συμμετείχαμε. Την επόμενη μέρα καταλαμβάνουμε την Κοινοπραξία Πιστώσεων της Scalea. Ήταν χρόνια μεγάλης ενότητας και αλληλεγγύης, το γεγονός ότι είχαμε τα ίδια προβλήματα μας ένωνε και μάς έκανε να μαχόμαστε. Κατά τη διάρκεια της κατάληψης της Κοινοπραξίας για να μην αποδυναμώσουμε την αντίσταση το βράδυ και επειδή υπήρχε ρίσκο οι καταληψίες να επιστρέψουν σπίτι τους για το δείπνο, πήγα σπίτι μου με άλλους συντρόφους και ετοιμάσαμε φαγητό.

Μένοντας όμως στην Κοινοπραξία η κατάσταση δεν ξεμπλοκάριζε, χρειαζόταν να αγγίξουμε την πηγή της εξουσίας, έπειτα τα λεφτά χορηγούνταν από την επαρχία της Καλαβρίας: έτσι ένα μέρος των ανέργων

παρέμεινε στην Κοινοπραξία και ένα άλλο μετέβηκε στην Περιφέρεια.

Θυμάμαι μια μέρα που, κατά την πολλοστή κατάληψη του κτηρίου της περιφέρειας τα πνεύματα ήταν ιδιαίτερα αγανακτισμένα. Πρώτα ισοπεδώθηκαν οι ασφαλίτες και σπάζτηκαν οι πόρτες της Περιφέρειας. Έπειτα ανεβήκαμε στον πάνω όροφο. Γραφεία, έπιπλα και γραφομηχανές πετάχτηκαν έξω από τα παράθυρα. Όλες οι καρέκλες και τα τραπέζια τοποθετήθηκαν στο κέντρο του δωματίου, με τη μοκέτα από πάνω, στην οποία προσπαθήσαμε να βάλουμε φωτιά. Μας το απέτρεψε δυστυχώς η παρέμβαση των Ειδικών επιχειρήσεων της αστυνομίας (DIGOS). Χάρης στην έγκαιρη αντίδραση όλων των εργατών καταφέραμε να ξεφύγουμε καμουφλαρισμένοι ως τέτοιοι.

Η εφημερίδα «Gazzetta del Sud» είχε τίτλο: «Βάνδαλοι εισβάλουν την Περιφέρεια της Καλαβρίας». Δεν ανέφερε καν τους εργάτες, για εκείνους οι δασοφύλακες ήταν απλά βάνδαλοι.

Ένα γεγονός πολύ σημαντικό υπήρξε η γενική απεργία της Grisolia και του Verbicaro. Τι θυμάσαι από εκείνα τα περιστατικά;

Πολλά από τα άτομα που δεν συμμετείχαν στις απεργίες των τελών της δεκαετίας του '70, σε πολλές περιπτώσεις εξαιτίας του εκφοβισμού της PCI – το οποίο δεν έχανε ευκαιρία να λέει ότι μας ακολουθούσανε – είχανε δει ότι με αυτές τις απεργίες οι άλλοι είχανε αποκτήσει εργασία, έτσι και αυτοί οι τελευταίοι κατάλαβαν ότι μονάχα με τον αγώνα αποκτιέται η εργασία. Έτσι αποφασίστηκε η οργάνωση μιας γενικής απεργίας ταυτόχρονα στα μέρη της Grisolia και του Verbicaro.

Είμαστε στα 1985. Το πρωί της 2 Απριλίου υπήρξε μια μεγάλη συγκέντρωση, με τους αναρχικούς στην κεφαλή, που κατέληξε με την κατάληψη της δημαρχίας στην οποία αναρτήθηκαν οι σημαίες μας. Το ίδιο συνέβη την επόμενη μέρα στο Verbicaro.

Οι караμπινιέροι που κατέφτασαν μάς απειλήσαν ότι θα μάς πετάξουν έξω δια της βίας και πώς θα μας συλλάβουν. Δεδομένου ότι μαζί μας ήταν γυναίκες και παιδιά προκειμένου να αποφύγουμε χειρότερες συνέπειες, εγκαταλείπουμε την αίθουσα συνεδριάσεων του Δήμου. Εντωμεταξύ ο Domenico πάει και λέει σε ένα μπάτσο ότι ήταν υπηρέτης των αφεντικών. Έτσι εκείνος τον ακολουθεί για να τον συλλάβει και εκείνος το βάζει στα πόδια. Και εγώ από πίσω τους να τρέχω κι εγώ προκειμένου να σώσω τον Domenico. Εντωμεταξύ ο караμπινιέρος είχε βγάλει το πιστόλι του το οποίο χαμήλωσε δια της βίας και με μεγάλο κίνδυνο. Για καλή μας τύχη είχαν ήδη έρθει άλλα δέκα άτομα που περικύκλωσαν τον φρουρό.

Έτσι – μονάχα με τη βία – πολλοί άνεργοι εκ των δασοφυλάκων προσλήφθηκαν. Πριν όντως προσλαμβάνονταν μονάχα οι συστημένοι. Αυτό υπήρξε παράδειγμα και για άλλους ανέργους οι οποίοι οργάνωσαν άλλες γενικές απεργίες.

Όμως η κυβέρνηση Craxi είχε εντωμεταξύ, έπειτα από συμβουλές του PCI και των συνδικάτων, καθώς και από την πίεση νέων πολιτικάντηδων όπως ο Umberto Bossi που άρχιζε να διαμαρτύρεται για την σπατάλη πρόσληψης των δασοφυλάκων της Καλάβριας, θεσπίσει μια διάταξη στην οποία περιόριζε τις ώρες εργασίας και τις προσλήψεις των δασοφυλάκων. Αυτό το νομοθέτημα δημιούργησε νέες διαμαρτυρίες και εξεγέρσεις.

Μια από αυτές τις ταραχές κατέληξε με την κατάληψη του κτηρίου της Δημαρχίας. Οι караμπινιέροι αυτή τη φορά δε δίστασαν να φωνάξουν ενισχύσεις, μια μα-

κρά σειρά αυτοκινήτων που επιβραδύνθηκε μονάχα από μια πυκνή βροχή πετρών. Τσαντίστηκαν όλοι, μουλιασμένοι από το μπουρίνι που εντωμεταξύ είχε ξεσπάσει.

Αυτά είναι μονάχα κάποια από τα πολλά επεισόδια που μπορώ να διηγηθώ. Οι δασοφύλακες πάντα υπήρξαν σε συνεχή αναστάτωση. Δεν μπορώ να μην θυμηθώ την κατάληψη του σιδηροδρομικού σταθμού της Lamezia Terme κατά την οποία οι εργάτες αρνήθηκαν την πρόταση των συνδικαλιστών να αφήσουν τα τρένα να περάσουν και αναγνωρίζοντάς μας ως την πιο μαχητική ψυχή της διαμαρτυρίας, με ανέβασαν στις πλατές τους ορισμένοι εργάτες για να γράψω ένα σύνθημα σε ένα τοιχίο.

Για να εξομαλύνει αυτή την κατάσταση που γινόταν ολοένα και πιο εκρηκτική, το διάταγμα Craxi παρακάμφθηκε χάρις στο Κονδύλι Ανακούφισης για την Ανεργία της περιφέρειας της Καλαβρίας που επέτρεψε την διαχείριση των προσλήψεων της ορεινής κοινότητας του Verbicaro.

Έπειτα από αυτές τις διαμαρτυρίες, όταν οι εργάτες αποκτούσαν αυτό που ζητούσαν, έφευγαν ή άρχιζαν να έχουν μια άλλη ιδέα των αναρχικών;

Δεν χρειάζεται να γενικεύουμε. Είναι αλήθεια ότι κάποιοι μας χρησιμοποιούσαν ως ένα άλλο είδος συνδικάτου. Αλλά οι περισσότεροι άρχισαν να μας υποστηρίζουν ή εν πάση περιπτώσει να μας βλέπουν με καλό μάτι. Όχι τυχαία, όταν κάναμε τις συγκεντρώσεις, η πλατεία της Grisolia ήταν πάντα κατάμεστη. Το να είσαι αναρχικός σε ένα μικρό μέρος είναι δύσκολο: σημαίνει να τίθεσαι εναντίον του παπά, του δημάρχου, του καραμπινιέρου. Χρειάζεται συνείδηση

και χρειάζεται κουράγιο. Και δεν είναι πράγματα έμφυτα όπως πιστεύαμε.

Σχετικά με το κουράγιο. Θυμάμαι πώς σε ένα κοντινό μέρος (Santa Maria del Cedro) καταλήφθηκε μια φάμπρικα όπου δουλεύανε και διάφοροι χωρικοί της Grisolia. Στη φάμπρικα υπήρχε πολλή ένταση. Έλεγαν ότι τα αφεντικά ήταν φίλοι των μαφιόζων της Santa Maria και πώς από στιγμή σε στιγμή οι μαφιόζοι θα εκκένωναν την φάμπρικα. Για να μας υπερασπιστεί ένας εργάτης ξεκίνησε να πηγαίνει στο δουλειά με το όπλο στο αυτοκίνητο.

Εκείνα τα αφεντικά ήτανε σοσιαλιστές, συστημένοι και με χοντρές άκρες στην Περιφέρεια.

Αυτό που θέλω να πω είναι ότι ο εκμεταλλεύμενος εργάτης είτε από σοσιαλιστή αφεντικό, είτε από κομμουνιστή αφεντικό ή από χριστιανοδημοκράτη αφεντικό, πάντα εκμεταλλεύμενος είναι.

Τα αφεντικά είναι πάντα αφεντικά. Όπως οι κυβερνώντες είναι πάντα κυβερνώντες.

Ποιος ήταν ο πιο όμορφος αγώνας που έκανες έξω από την Καλάβρια;

Η πιο σημαντική είναι δίχως άλλο το Comiso. Έπειτα κάναμε πολλές συναντήσεις με τους συντρόφους του νότου, ακολουθήσαμε τον Μαύρο Σταυρό και του συντρόφους στη φυλακή. Αλλά σε αυτές τις συγκεντρώσεις μιλούσαμε πάντα για πράγματα πολύ θεωρητικά κατ' εμέ.

Θυμάμαι και ένα σύντροφο ηλικιωμένο που ήθελε να επανιδρύσει το USI³. Το ζήτημα ποτέ δεν μου φάνηκε

³ Σ.τ.Μ.: Ανεξάρτητη Σοσιαλιστική Ένωση, με χαρακτήρα αντικαπιταλιστικό, αντι-μπολσεβίκικο και αντι-αμερικανικό. ιδρύθηκε το 1953 και διαλύθηκε το 1957

ενδιαφέρον. Κατά την διάρκεια του συνεδρίου της Cosenza το 1986 κριτικάρίστηκε η συνδικαλιστική ιδέα. Στο ίδιο συνέδριο επεξεργάστηκαν οι «Θέσεις της Cosenza» οι οποίες δημοσιεύθηκαν μετά από το περιοδικό «Anarchismo» τον Μάρτιο του 1987⁴.
Θυμάμαι επιπλέον πάμπολλα επεισόδια και πάμπολλους άλλους αγώνες που δεν θα καταμετρήσω εδώ.

Γιατί διαλύθηκε η ομάδα της Grisolia;

Τον Σεπτέμβριο του 1987 ο Domenico Trifilio και ο Domanico Salemmе συλλήφθηκαν. Σε μια πρώτη φάση υπήρξαν συλλήψεις και για άλλους συντρόφους οι οποίοι στη συνέχεια απηλλάγησαν. Δεν ήταν όμως η καταστολή που μας διέλυσε αν και προκάλεσε σοβαρές δυσκολίες με την έδρα μας να κλείνει. Προέκυψαν κυρίως προσωπικά κίνητρα που δεν θα κατονομάσω εδώ. Τα λάθη τα κάναμε όλοι: το πρώτο, εκείνο του να κάνεις οικογένεια με μια σύζυγο που να μην είναι στρατευμένος επαναστάτης και να γεννήσεις παιδιά. Ένας επαναστάτης δεν πρέπει ποτέ να εκβιάζεται.

Μπορείς να μου πεις κάτι περισσότερο πάνω στη κατασταλτική επιχείρηση που σας ενέπλεξε;

Αυτή προκλήθηκε γιατί, όταν συλλήφθηκε η Geraldina Colotti των UCC⁵, εντοπίστηκε ένα σημείο όπου

⁴ A.M.Bonanno, Le tesi di Cosenza, στο: Anarchismo, n.56, Μάρτιος 1987

⁵ Σ.τ.Μ.: UCC, (Unita Comuniste Combattenti). Μάχιμες Κομμουνιστικές Μονάδες. Ένοπλοι πυρήνες της άκρα αριστεράς που ιδρύθηκαν το 1976 από την διάσπαση των FCA (Σχηματισμοί Ένοπλων Κομμουνιστών), τρομοκρατική οργάνωση της αριστεράς

σημειώνονταν: «Κυριακή συνάντηση με τον ποιητή». Αυτή η κατάσταση συσχετίστηκε με τον Domenico Salemm⁶.

Όντως υπήρξαν συναντήσεις με εκείνη και με έναν άλλο σύντροφο που πιθανόν ήταν φίλα προσκεϊμενος, ο οποίος μίλησε για μας με συντρόφους από τη Ρώμη και μας περιέγραψε ως ενεργούς στρατευμένους, ριζοσπάστες που κάναμε απεργίες, μαχητικές δράσεις, κλπ. Αυτοί σκέφτηκαν ότι εάν συναντιόμασταν θα μπορούσαμε να τους ακολουθήσουμε μέσα στην οργάνωσή τους.

Από τις πρώτες συναντήσεις όμως αναδύθηκαν στην πραγματικότητα ισχυρές ιδεολογικές αποκλίσεις: εμείς δεν ήμασταν υπέρ της κατάκτησης της εξουσίας, αλλά της καταστροφής της. Ήμασταν χωρίς αμφιβολία σύμφωνοι για την πραγματοποίηση ενδεχόμενων δράσεων, αλλά δεν μπορούσαμε να συγκλίνομε προς ένα κοινό σχέδιο. Σε κάθε περίπτωση μίλησαμε κυρίως για θεωρία όπου δεν επιτεύχθηκε καμία συμφωνία.

Για μας η καταστολή του Κράτους μάς καταδίωκε πάντα. Ως προς εμένα δημιουργήθηκε μάλιστα μια έρευνα στο Confino δεδομένου των πολλών καταγγελιών που είχα. Η έρευνα δεν τελεσφόρησε, μου αφαίρεσαν όμως το δίπλωμα για ένα έτος για σκοπούς, για να το πούμε, «προληπτικούς».

Αυτό συνέβη κατά τη διάρκεια της περιόδου όπου ο Επίτροπος της κυβέρνησης Emanuele De Francesco ήρθε στην Καλάβρια για να συναντήσει τους νομάρ-

⁶ Domenico Salemm (Grisolia, 1956). Καλαβρέζος αναρχικός και ποιητής. Πολλά από τα ποιήματά του, πολιτικού ύφους, αναγινώσκονταν στην Grisolia κατά τη διάρκεια των αναρχικών συγκεντρώσεων με τόσο μεγάλη επιτυχία ώστε συχνά οι ντόπιοι ερχόντουσαν στην έδρα μας και ζητούσαν αντίτυπα. Βλ.: D.Salemm, *Poesie dialettali di lotta e di protesta*, Edizioni Monte Bove, Spoleto 2018.

χες της επαρχίας προκειμένου να μιλήσουν για τον αγώνα ενάντια στη μαφία. Η ιδέα τους για την κατάποληση της μαφίας ήταν να ανακαλέσουν τις άδειες οδήγησης στους υλόπτους. Σε αυτή τη λίστα κατέληξα κι εγώ. Με μεταχειρίστηκαν ως μαφιόζο, ενώ εγώ την μαφία πάντα την πολεμούσα και πάντα θα την πολεμώ!

Εκ νέου λουπόν μετανάστης;

Ναι, στη Ρώμη αυτή τη φορά. Έπειτα από κάποιο χρόνο μετακομίζω στη Ρώμη. Είχα εκδώσει το βιβλίο «Ιστορίες δικές μας»⁷ και συνέχιζα να συναντώ τους συντρόφους. Στη Ρώμη δούλευα ως εργάτης για διαφορετιστικές εταιρίες που αναρτούσαν τις αφίσες. Βλέποντας τα επίπεδα εκμετάλλευσης, με εμάς να δουλεύουμε νύχτα ενώ το αφεντικό κοιμόταν, απόφασισα να συνταχθώ μαζί με άλλους εργάτες όπως εγώ. Εκείνη την περίοδο παντρεύομαι. Το έκανα όχι γιατί πίστευα στο γάμο αλλά γιατί όντας εκείνη Μολδαβή, χωρίς άδεια παραμονής, υπήρχε το ρίσκο, στην περίπτωση που την σταματούσε η αστυνομία, να απελαθεί. Για να αποφύγουμε κάτι τέτοιο αποφασίσαμε να πάμε στο Δήμο και να παντρευτούμε.

Η Μολδαβία

Το 2006 κατ' ακολουθία έλλειψης κατανόησης με τη σύζυγό μου Valentina, που εντωμεταξύ είχε επιστρέψει στη χώρα της, μετέβηκα κι εγώ στη Μολδαβία για τα διαδικαστικά του διαζυγίου. Σκόπευα να μείνω μονάχα μια εβδομάδα, αλλά παρέμεινα περίπου ένα

⁷ F.Di Gioia, Storie nostre, edizioni Underground, Catania, 1991

χρόνο. Είχα στην ουσία την ανάγκη να σταματήσω λίγο έπειτα από τόσες περιπέτειες. Είδα από πρώτο χέρι τι ήταν ο επονομαζόμενος κρατικός κομμουνισμός. Ο κόσμος μου διηγιόταν την ζωή κατά την διάρκεια των καθεστώτων του Στάλιν και των επιγόνων του. Είχα ήδη διαβάσει σε ορισμένα βιβλία – όπως για παράδειγμα το «Η άγνωστη επανάσταση» του Volin, το οποίο συστήνω σε όλους – το τι ήταν ο επονομαζόμενος «κομμουνισμός» ο οποίος δεν είχε καμία σχέση με την δικιά μας ιδέα του αναρχικού κομμουνισμού. Αλλά το να βλέπεις και να ακούς αυτοπροσώπως ήταν διαφορετικό: θα χρειάζονταν ένα βιβλίο μονάχα για να διηγηθώ τα επίπεδα της αδικίας, της εκμετάλλευσης, της καταπίεσης. Μόλις έφτασα αμέσως υπέστη την αίσθηση της μιζέριας: πήγα στην αγορά για να πάρω πρωινό και βρήκα γυναίκες που πουλούσαν τούρτες στο μέσον του δρόμου, άλλες που δίνανε λεφτά για την προστασία της αστυνομίας και άλλες σκηνές ακραίας ένδειας.

Ο λαός ήταν χωρισμένος στα δύο: εκείνοι που ήθελαν να πάνε με τη Ρωσία και εκείνοι που θέλανε να είναι ενσωματωμένοι στην Ρουμανία. Η Ρωσία όμως δεν θα επέτρεπε ποτέ μια τέτοια απόσχιση, τους εκβίαζε όντας ο μόνος προμηθευτής μεθανίου και εάν ήθελαν την αυτονομία θα τους άφηναν να πεθάνουν από το κρύο.

Για να δώσω μια ιδέα του επιπέδου της διαφθοράς αρκεί να σκεφτείτε ότι όταν απόκτησα ένα αυτοκίνητο η αστυνομία με σταματούσε πάντα. Με διάφορες παρενοχλήσεις, πρόστιμα επινοημένα και απειλές για συλλήψεις. Κατάλαβα αμέσως ότι εάν δεν ήθελα μπλεξίματα θα έπρεπε να αφήσω ένα χαρτονόμισμα στο εσωτερικό της άδειας κυκλοφορίας. Ένας φίλος μου μολδαβός μου εξήγησε ότι οι αστυνομικοί για να προσληφθούν έπρεπε να πληρώσουν περίπου 5.000 δολάρια, και χρεώνονταν για αυτό το σκοπό. Για αυτό

σκύλιαζαν με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να επανορθώσουν από το επαχθή χρέος που είχαν.

Μια από εκείνες τις φορές, καθώς δεν ήθελα να ενδώσω στη διαφθορά, μου αφαιρέθηκε η άδεια κυκλοφορίας. Για να την ξαναπάρω έπρεπε να πάω στο δικαστήριο. Η γραμματέας μου είπε ότι εάν ήθελα την άδεια θα έπρεπε να πάω στον δικαστή κάποιες μποτίλιες βότκα και καμιά εικοσαριά ευρώ, κάτι που έκανα με βαριά καρδιά, κρύβοντάς τα κάτω από το γραφείο της έδρας. Αυτό για να καταλάβετε το επίπεδο της διαφθοράς των επονομαζόμενων πρώην κομμουνιστικών χωρών. Τουλάχιστον οι δικοί μας δικαστές χρηματίζονται με πολλά περισσότερα. Μια εξαθλίωση χωρίς προηγούμενο. Θα ήθελα να το πω στους παλιούς μου συγχωριανούς του PCI και σε όλους τους υποστηρικτές του αυταρχικού κομμουνισμού, για να καταλάβουν τι ήταν ο υπαρκτός σοσιαλισμός. Οι αναρχικοί είχαν πάντα υποστηρίξει ότι τα πράγματα θα κατέληγαν έτσι, ήδη από τα χρόνια της διάσπασης της Πρώτης Διεθνούς. Βλέποντάς το όμως με τα μάτια μου ήταν μια επιπλέον επιβεβαίωση.

Ακόμα και εκεί έψαξα να γνωρίσω συντρόφους. Ο μολδαβός φίλος μου με πήγε επομένως σε ένα μέρος. Δεν ήταν ακριβώς όπως περίμενα: σε εκείνο το μέρος υπήρχαν να τα βιβλία, τα περιοδικά και τα πολιτικοποιημένα άτομα, αλλά και πολλή νυχτερινή ζωή, πολύ αλκοόλ και λίγη δέσμευση. Φαίνεται ότι και στην Ιταλία πολλά μέρη σήμερα έχουν καταντήσει έτσι. Μια φορά υπήρξε μια ταραχή με τον κόσμο να θέλει να εφορμήσει στην έδρα της κυβέρνησης, αλλά καταστάληκαν αμέσως. Εγώ έφτασα μονάχα όταν η κινητοποίηση είχε διαλυθεί.

Η πολιτική συνείδηση ήταν πολύ χαμηλά: μέχρι κάνα χρόνο πριν, μου έλεγε ο φίλος μου, υπήρχε μονάχα ένα κανάλι τηλεοπτικό που μετέδιδε όλη τη μέρα ντοκιμαντέρ για τον Στάλιν και τον Λένιν.

Στη Μολδαβία, για όσο μπορούσα να παρατηρήσω, δεν ήταν με κανένα τρόπο διαδεδομένα τα ναρκωτικά, το αλκοόλ όμως αναπλήρωνε το κενό θολώνοντας και κρετινοποιώντας τον πληθυσμό. Δεν υπήρχε πορνεία στους δρόμους αλλά μονάχα σε σπίτια όπου κυρίως νέες φοιτήτριες ενίοτε εκπορνεύονταν. Και αυτές ήτανε θύματα της διαφθοράς: μια κοπέλα με την οποία είχα μεγάλη οικειότητα μου διηγήθηκε ότι ο μόνος τρόπος για περάσεις τις εξετάσεις ήταν ή να πληρώσεις, ή να πάς στη σάουνα με τον καθηγητή.

Ένα άλλο εντυπωσιακό πράγμα ήταν η φαλλοκρατία. Αυταρχικοί άντρες και πάμπολλες γυναίκες που συναντούσες στο δρόμο με μαυρισμένα μάτια.

Δεν επεκτείνομαι περαιτέρω, αρκεί να πω ότι εκείνο που είδα μου θύμιζε, κυρίως στις ζώνες της επαρχίας, την Grisolia στα χρόνια του Πενήντα: χωρίς τρεχούμενο νερό, χωρίς χώρους υγιεινής, κλπ. Στην πόλη αντιθέτως υπήρχε ευημερία, οι ντισκοτέκ και τα εστιατόρια. Εν ολίγοις μεγάλες ανισότητες, στα μούτρα του κομμουνισμού!

Βλέποντας όλα αυτά τα πράγματα μου ήρθε στο μυαλό να συγγράψω το βιβλίο «οι περιπέτειες και οι αναποδιές των ιταλών στη Μολδαβία».

Ακόμα και σήμερα αγωνίζεσαι και ενδιαφέρεσαι για τα προβλήματα της Grisolia

Επέστρεψα το 2010 γιατί ήθελα να ελέγξω τον διαβήτη μου που για καιρό είχα αμελήσει, εγώ που ποτέ στη ζωή μου δεν είχα θελήσει να πάρω ούτε παστίλια. Αισθανόμουν αδύναμος και αποφάσισα ότι ήταν ώρα να κάνω ελέγχους. Αμέσως με περιέθαλψαν στα κατεπείγοντα και από εκεί ξεκίνησε ο Γολγοθάς μου. Ακόμα και στην Ιταλία, ακόμα και στον νέο αιώνα, μπόρε-

σα να διαπιστώσω το αίσχος της υγείας όπου οι ασθενείς δεν υπολογίζονται καν.

Το μεγαλύτερο μέρος των γιατρών που γνώρισα ήταν όλοι εγωιστές, αδιάφοροι και σκεφτόντουσαν μόνο το πώς θα κάνουν χρήματα. Μονάχα ορισμένοι το κάνανε για να βοηθήσουν πραγματικά τους άλλους. Περαιτέρω επιβεβαίωση της αποσύνθεσης της καπιταλιστικής κοινωνίας όπου οι άνθρωποι κάνουν μια δουλειά είτε για να επιβιώσουν είτε για να πλουτίσουν – οι λίγοι που μπορούνε – και όπου δεν υπάρχει η ελεύθερη εργασία σύμφωνα με τις όποιες φιλοδοξίες και δυνατότητες.

Επιβεβαίωσα για πολλοστή φορά ιδίως όμμασι εκείνο που ήδη είχα διαβάσει στα βιβλία και στις εφημερίδες. Τα νοσοκομεία δεν λειτουργούν, μπαίνεις και δεν ξέρεις εάν θα βγεις ζωντανός.

Αυτό που είδα αυτά τα χρόνια είναι ένα πράγμα ανήκουστο για μια ανθρώπινη κοινωνία, σε μια κοινωνία διαφορετική δεν θα μπορούσαν ποτέ να συμβούν τέτοια πράγματα. Δεν θέλω να καταμετρήσω τα σκάνδαλα που ακούγονται ότι συμβαίνουν σε πολλά νοσοκομεία. Προτιμώ να μιλώ σε πρώτο πρόσωπο και όχι για ό,τι άκουσα. Υποσχέθηκα να περιγράψω στη συνέχεια την δική μου εμπειρία.

Μη μπορώντας πια να κάνω τον ακτιβιστή όπως κάποτε, δεδομένου της φυσικής μου κατάστασης, για την ψυχική ανάταση, για την συνέχιση της παρότρυνσης στους εργάτες και στους ανέργους να αποκτήσουν συνείδηση, ξεκίνησα να γράφω έγγραφα που διανέμω στη χώρα δημιουργώντας μικρά φυλλάδια και διαχέοντας τα ακόμα και διαμέσου μιας σελίδας Facebook που δημιούργησα. Κατά καιρούς αναμετρώμαι με άλλους συντρόφους με τους οποίους γράφουμε και μαζί έγγραφα. Όταν επέστρεψα είδα ότι στη χώρα σε σχέση με την περίοδο των μεγάλων αγώνων, τώρα πια σε μια κάποια ατονία, ζαμανφουτισμό,

οι νέοι δεν διαβάζουν και δεν γράφουν παρά μόνο στο κινητό.

Εντούτοις σημειώνω με χαρά ότι τα φυλλάδια που διαχέω στη χώρα δημιουργούν ακόμα συζήτηση και κουβέντα. Για μένα ο καθημερινός αγώνας είναι πάντα αναγκαίος, είναι μια αναγκαιότητα για να αισθανθώ ζωντανός.

Σήμερα σκεφτόμαστε ότι υπάρχει περισσότερη προσαρμογή, λιγότερος αυθορμητισμός μεταξύ των ανθρώπων. Κατ' εσέ σε αυτά τα χρόνια άλλαξαν οι σχέσεις μεταξύ των συντρόφων;

Μεταξύ των συντρόφων υπήρχαν πάντα διαμάχες και παρεξηγήσεις. Μου φαίνεται ότι παλιά υπήρχε μεγαλύτερη ελευθερία σκέψης. Και γενικώς περισσότερη ελευθεριακότητα, κυρίως στο βίωμα των αισθηματικών και σεξουαλικών σχέσεων.

Όταν οι σύντροφοι μαλώνουν μεταξύ τους, εγώ έχω πάντα μια τεράστια δυσαρέσκεια. Είναι ήδη δύσκολο το να είσαι αναρχικός. Με όλα αυτά που υφιστάμεθα, την θρησκεία, το σχολείο, κλπ. Δεν υπάρχει ανάγκη και για απογοητεύσεις μεταξύ μας. Αρκούν αυτές του Κράτους.

Είναι δύσκολο κυρίως για όποιον κάνει τον αγωνιστή στο μικρό μέρος. Στην πόλη μπορείς να αποκρυφτείς στην ελαρχία αυτό δεν μπορείς να το κάνεις. Ελέγχεται πάντα.

Όταν κάποτε κάποιος γίνονταν αναρχικός έπρεπε να αγωνίζεται περισσότερο εναντίον του Κράτους και λιγότερο εναντίον των άλλων αναρχικών, ακόμα και όταν μεταξύ μας υπήρχαν διαφωνίες. Υποστηρίζω ότι ο καθένας πρέπει να αγωνίζεται όπως καλύτερα πιστεύει. Κανένας δεν πρέπει να λέει στους άλλους αναρ-

χικούς το τι να κάνουν. Το σημαντικό είναι το απώτερος στόχος να είναι ο ίδιος.

Σε κάποιο σημείο στο βιβλίο σου «Δικές μας Ιστορίες» διακηρύττεις ότι ένας αναρχικός δεν πρέπει να έχει συναισθηματικούς δεσμούς. Τι ήθελες να πεις;

Όταν κάποιος αποφασίζει να αγωνιστεί συγκεκριμένα ενάντια σε αφεντικά και κυβερνώντες, και θέλει να συνεισφέρει στην αποκατάσταση μιας διαφορετικής κοινωνίας, η εμπειρία μου λέει ότι ένας σύντροφος πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο ελεύθερος. Είναι καλύτερο να μη διαθέτει οικογένεια και παιδιά. Εγώ προσωπικά μπορώ να πω ότι όταν ορισμένοι σύντροφοι μου πρότειναν να αναμιχθώ σε μια δράση με έκβαση αβέβαια, εάν ήμουν μόνος θα συμμετείχα, αλλά με οικογένεια και παιδιά δεν είναι εύκολο να πάρεις πρωτοβουλίες με κάποιο ρίσκο.

Αυτό δεν σημαίνει ότι ένας αναρχικός είναι καταδικασμένος στην μοναχικότητα. Πρέπει να είναι με όποιον θέλει αλλά να μην δεθεί υπερβολικά. Κυρίως πρέπει να αποφύγει να είναι εκβιάσιμος.

Εάν είσαι επαναστάτης πρέπει να ξέρεις ότι ενδέχεται να συλληφθείς, να βασανισθείς είτε να σκοτωθείς. Η απώλειά σου θα μπορούσε να εμπλέξει και άλλα άτομα.

Πώς βλέπεις την σημερινή πολιτική κατάσταση;

Η πολιτική κατάσταση είναι ολοένα και πιο δύσκολη. Οι ισχυροί της γης πλουτίζουν ολοένα και περισσότερο: πολλά άτομα έχουν πολλά δισεκατομμύρια, ενώ

η μεγαλύτερη μερίδα του κόσμου ζει σε χιλίες καθημερινές στερήσεις.

Αυτοί που δεν έχουν τα χρήματα συντηρούνται όπως μπορούν, καταλαμβάνουν σπίτια, ενώ ολοένα και λιγότεροι πάνε να ψηφίσουν. Όμως το να μην πας να ψηφίσεις δεν φτάνει, χρειάζεται να οργανωθείς.

Χρειάζεται μια μεγαλύτερη συνείδηση. Υπάρχουν πολλές αντιδράσεις, πολλές απόπειρες αντίστασης οι οποίες σήμερα όμως δεν διοχετεύονται προς μια επαναστατική κατεύθυνση. Εξετάζουμε το πάντα επίκαιρο ζήτημα των αγώνων για την διάσωση των θέσεων εργασίας. Αυτοί οι αγώνες όμως δεν φαίνονται ακόμα σε θέση να εντοπίσουν στο κεφάλαιο και στο Κράτος τον εχθρό.

Ας εξετάσουμε την περίπτωση της ΙΙνα του Taranto. Οι εργάτες αγωνίζονται για να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας αλλά εάν αυτή η βιομηχανία μολύνει και σκοτώνει πολλά άτομα, πώς πρέπει να συμπεριφερθούμε; Το ίδιο ισχύει και σε ότι αφορά τις βιομηχανίες όπλων: οφείλουμε να αγωνιστούμε για να στηρίξουμε όλες αυτές τις βιομηχανίες του θανάτου;

Οι απαντήσεις δεν μπορούν να δοθούν ούτε από τα πολιτικά κόμματα ούτε από τα συνδικάτα. Οι λύσεις μπορούν να βρεθούν μονάχα από τους αυτόοργανωμένους εργάτες, μονάχα εάν αγωνίζονται όχι για να συνεχίσουν να είναι εκμεταλλεόμενοι, αλλά για να καταστρέψουν την κοινωνία της εκμετάλλευσης, για να εγκαθιδρύσουν μια κοινωνία όπου εργάζεσαι με αξιοπρεπή τρόπο, παράγεις τα πάντα μαζί και θέτεις ό,τι παράγεις επί κοινώ. Μειώνοντας δραστικά το ωράριο εργασίας και δουλεύοντας όλοι. Μια κοινωνία διαφορετική ανθρώπων ελεύθερων και ίσων.

Με έλλειψη αυτής της συνείδησης, μπροστά στην κρίση της πολιτικής συνεχίζουν να γεννιούνται νέα κόμματα, τα οποία συχνά αναζητούν να αντιπρο-

σωπεύουν την δυσαρέσκεια. Αυτά όμως, μη όντας επαναστατικά, μη μιλώντας για επίθεση στην ιδιωτική ιδιοκτησία και για τη δόμηση μιας διαφορετικής κοινωνίας, καταλήγουν συστηματικά να είναι ξεπερασμένα. Είναι η περίπτωση του κινήματος 5 stelle, το οποίο αφού πήγε στην κυβέρνηση, αφότου λέρωσε τα χέρια του πρώτα με την Lega και τώρα με το PD, διαλύεται όπως το χιόνι στον ήλιο. Θα δείτε πώς θα συμβεί το ίδιο για τις επονομαζόμενες «Σαρδέλες» οι οποίες δεν θέτουν σε συζήτηση ούτε στο ελάχιστο την καπιταλιστική κοινωνία. Περιορίζονται στο να κριτικάρουν μονάχα ορισμένα αποτελέσματά της, όπως ο ρατσισμός. Όμως εάν δεν γιατρεύονται οι αιτίες, καταλήγεις πάντα να ανακτηθείς, καταλήγεις να ρίχνεις νερό στο μύλο της πολιτικής (στην περίπτωση των σαρδελών, του PD).

Πολλοί μολονότι γνωρίζουν ότι τα κόμματα προκαλούν όλα αηδία, στο τέλος πείθονται ότι είναι σωστό να πάνε να ψηφίσουν και επιλέγουν να πάνε να ψηφίσουν το «λιγότερο κακό». Αλλά σε εμάς δεν ενδιαφέρει να ψηφίσουμε το «λιγότερο κακό», εμείς θέλουμε να αποκομίσουμε το καλύτερο για όλους. Και το καλύτερο για όλους δεν το επιτυγχάνεις ψηφίζοντας το «λιγότερο κακό». Δεν μπορείς να υλοποιήσεις το ιδανικό σου ξεκινώντας με το να το προδίδεις με κάτι που δεν σε πείθει.

Η κοινωνία μας οδεύει ολοένα και περισσότερο προς τον πόλεμο. Συχνά είναι οι ίδιες οι ιταλικές βιομηχανίες που παράγουν τα όπλα με τα οποία επιτελείται ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή. Λένε ότι οι τρομοκράτες είναι οι αναρχικοί γιατί κατεβάζουν βιτρίνες ή σαμποτάρουν την παραγωγή, αλλά οι πραγματικοί δολοφόνοι είναι εκείνοι που πλουτίζουν με τον πόλεμο και όχι οι αναρχικοί που αγωνίζονται, ακόμα και με βία, για να δημιουργήσουν έναν καλύτερο κόσμο.



Ο σκοπός αυτής της συζήτησης δεν είναι σίγουρα το να γίνει κάτι επαρχιώτικο, περιορισμένο στη διήγηση συγκεκριμένων γεγονότων αλλά μια συζήτηση, διαμέσου των γεγονότων, χρήσιμων πραγμάτων για όλο το κίνημα. Για να ωθηθεί ο αγώνας και η δράση.

Εμείς δεν είμαστε όπως εκείνοι ενός κόμματος, που πρέπει να κερδίσουν τις εκλογές, πρέπει να πάρουν την εξουσία. Εμάς μας ενδιαφέρει μαζί με μας να αγωνιστούν περισσότερα άτομα και τα δικά μας ιδανικά να συμεριστούν από όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα, γιατί μονάχα έτσι μπορούμε να αλλάξουμε πραγματικά τα πράγματα. Δεν μας ενδιαφέρει η συναίνεση ως αυτοσκοπός.

Αυτό που πράγματι δεν θα πρέπει ποτέ να κάνουμε είναι να αποσυνδεθούμε από τις δράσεις των αναρχικών. Κατά τη διάρκεια των συγκεντρώσεων τυγχάνει να υπάρχουν σύντροφοι που αποσπώνται για να πυρπολήσουν τράπεζες, αυτοκίνητα πολυτελείας, να σπάσουν βιτρίνες πολυεθνικών, να συγκρουστούν με την αστυνομία, κλπ. Ευτυχώς γιατί σε τι χρησιμεύει μια συγκέντρωση; Η περιφορά μιας σημαιούλας ή μιας σφυρίχτρας στο στόμα; Η απάντησή μας δεν θα έπρεπε ποτέ να νοηθεί ως μια αποστασιοποίηση, μονάχα επειδή ο κόσμος δεν μας καταλαβαίνει. Σε μας ενδιαφέρει να μιλήσουμε στον «κόσμο» με την έννοια του «κόσμου» περιλαμβάνονται όλοι. Σε μας ενδιαφέρει να μιλήσουμε στους εκμεταλλεζόμενους, στους ανέργους, στους προλετάριους εν ολίγοις.

Και στους προλετάριους πρέπει να εξηγήσεις: τι είναι μια σπασμένη τράπεζα ως προς τους πολέμους και την φτώχεια που το Κράτος και οι τραπεζίτες διαχέουν κάθε μέρα; Τι μας ενδιαφέρει για ένα πυρπολημένο αυτοκίνητο πολυτελείας όταν εμείς δεν κατάφέρνουμε ούτε να τρώμε; Αυτές οι δράσεις γίνονται

ακριβώς για να ακουστεί η φωνή μας, αλλιώς δεν θα μας ακούσουν ποτέ. Δεν αγαπάμε την βία, αλλά είμαστε αναγκασμένοι για να ακουστεί η φωνή μας, για να δώσουμε το παράδειγμα, για να εντοπίσουμε τον εχθρό, για να υποδείξουμε εύγλωπτα ποιος είναι υπεύθυνος για πάμπολλες αδικίες.

Σε ό,τι με αφορά θα συνεχίσω να αγωνίζομαι πάντα, μεχρις ότου μου το επιτρέψουν οι δυνάμεις μου.

Βιβλία των εκδόσεων Urbis:

A.M.Bonanno, Η Ένοπλη Χαρά, 2009

N.Νεσσούνος, Το αναμμένο φυτίλι, 2013

A.M.Bonanno, Μηδενισμός και θέληση για δύναμη,
2017

«Αυτές οι δράσεις γίνονται ακριβώς για να ακουστεί η φωνή μας, αλλιώς δεν θα μας ακούσουν ποτέ. Δεν αγαπάμε την βία, αλλά είμαστε αναγκασμένοι για να ακουστεί η φωνή μας, για να δώσουμε το παράδειγμα, για να εντοπίσουμε τον εχθρό, για να υποδείξουμε εύγλωττα ποιός είναι υπεύθυνος για πάμπολλες αδικίες»

Συναντάμε τον Franco Di Gioia, μια εμπειρία κάθε φορά εξαιρετική σα να συναντάς την νέμεσή σου, ένα μέρος του εαυτού σου. Ένας προλετάριος όπως εμείς που στη φάμπρικα κλειδωνόταν στην τουαλέτα για να διαβάσει τα αναρχικά φυλλάδια. Ένα άτομο απλό το οποίο επιστρέφοντας από τον Βορρά μεταφέρει στον τόπο του την εξέγερση με πολλή ένοπλη αυτοάμυνα, σε μια γη τόσο δύσκολη όπως η Καλαβρία.

